

Ministerul Fondurilor Europene

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

Axa prioritara 8. Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

Obiectivul specific 8.1: Creșterea capacității Sistemului Energetic Național pentru preluarea energiei produse din resurse regenerabile

Obiectivul specific 8.2: Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

Creșterea capacității de transport a energiei electrice și gazelor

POIM/24/8; OS 8.1/ OS 8.2 Apel de proiecte pentru creșterea capacității de transport a energiei electrice și gazelor

2018

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	3
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții aferentă și Obiectivul specific	3
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	4
1.3. Acțiunile sprijinite și activități.....	4
<i>1.3.1 Acțiunile finanțabile conform POIM.....</i>	<i>4</i>
<i>1.3.2 Activități finanțabile în cadrul Obiectivului Specific 8.1/8.2.....</i>	<i>4</i>
1.4. Tipuri de solicitanți.....	5
1.5. Grup țintă	5
1.6. Indicatori.....	5
1.7. Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte.....	7
1.8. Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare	7
1.9. Ajutor de stat.....	8
CAPITOLUL 2. REGULILE PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII.....	11
2.1. Eligibilitatea solicitantului	11
2.2. Eligibilitatea proiectului	12
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	15
CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	18
3.1. Înregistrarea solicitantului în sistem.....	18
3.2. Completarea cererii de finanțare pentru proiecte de investiții noi	19
<i>3.2.1 Studiul de fezabilitate.....</i>	<i>19</i>
<i>3.2.2 Analiza Cost Beneficiu</i>	<i>20</i>
<i>3.2.3 Analiza Instituțională.....</i>	<i>20</i>
<i>3.2.4 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)</i>	<i>21</i>
<i>3.2.5 Stabilirea obiectivelor, rezultatelor și indicatorilor proiectului.....</i>	<i>22</i>
<i>3.2.6 Alte anexe la cererea de finanțare</i>	<i>22</i>
3.3. Obiectivele proiectului.....	22
3.4. Context și justificare	23
3.5. Sustenabilitate	23
3.6. Relevanță.....	23
3.7. Complementaritate	24
3.8. Aplicarea principiilor orizontale	24
3.9. Specializare inteligentă	25
3.10. Managementul de proiect.....	25
3.11. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli	26
CAPITOLUL 4. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE	27

4.1. Descriere generală.....	27
4.1.1. Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare.	27
4.1.2. Evaluarea cererilor de finanțare	28
4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor.....	29
CAPITOLUL 5.CONTRACTAREA PROIECTELOR.....	30
ANEXE.....	32
Anexa 1 Model de Cerere de finanțare.....	32
Anexa 1a. Conformitatea cu regulile de exceptare de la notificare a ajutorului de stat.....	32
Anexa 2.Fișa de control a Cererii de Finanțare și a Contractului.....	32
Anexa 3. Grila de verificare și evaluare a cererilor de finanțare	32
Anexa 4. Modele de declarații anexe la cererea de finanțare	32
Anexa 5. Model orientativ al contractului de finanțare.....	32
Anexa 6. Categoriile de cheltuieli indicative pentru proiectele finanțate în cadrul OS 8.1. și OS 8.2.	32
Anexa 7. Indicatorii de mediu.....	32

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

Prezentul ghid a fost elaborat pentru a veni în sprijinul solicitanților identificați prin Programul Operațional Infrastructură Mare ca fiind eligibili pentru sectorul de transport a energiei electrice și gazelor, în cadrul Axei Prioritare 8 *Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale*, Obiectivul specific 8.1. *Creșterea capacității Sistemului Energetic Național pentru preluarea energiei produse din resurse regenerabile* și Obiectivul specific 8.2. *Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine*.

În situația în care pe parcursul sesiunii de proiecte intervin modificări ale cadrului legal ori alte modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, AM POIM va aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia.

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții aferentă și Obiectivul specific

Axa Prioritară 8 **Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale** prin Prioritatea de investiții 7e Îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovizionării prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție, stocare și transport al energiei și prin integrarea descentralizării producției de energie din surse regenerabile și OS 8.1. *Creșterea capacității SEN de preluare în siguranță a producției de energie electrică din resurse regenerabile*, și OS 8.2. *Creșterea capacității de transport a SNT inclusiv prin dezvoltarea conexiunilor cu sisteme din țări vecine* **vizează promovarea investițiilor în creșterea capacității de transport a energiei electrice și gazelor.**

Obiectivul specific 8.1 "Creșterea capacității Sistemului Energetic Național pentru preluarea energiei produse din resurse regenerabile" urmărește consolidarea rețelei electrice de transport în vederea preluării energiei suplimentare produsă din resurse regenerabile, pe fondul creșterii capacităților de producție din resurse regenerabile susținute prin sistemul certificatelor verzi și a altor programe de finanțare nerambursabilă.

Principalul rezultat așteptat al acțiunii propuse în cadrul Obiectivului Specific 8.1 constă într-o:

- *Capacitate crescută a sistemului de a prelua producția de energie din resurse regenerabile în condiții de siguranță în SEN*

Transportul energiei electrice în condițiile producerii concentrate din surse regenerabile (în special eolian și fotovoltaic), în regiunea de Sud și de Sud-Est a României întâmpină dificultăți care pot pune în pericol atât siguranța funcționării Sistemului Energetic Național, cât și, mai ales, integrarea producției de energie electrică verde în consumul final de energie. În acest sens, există o serie de linii electrice care înregistrează încărcări peste puterea normată. Sunt necesare măsuri de întărire a rețelei electrice de transport, prin proiecte care să reprezinte elemente ale unui sistem eficient și inteligent, parte a lanțului de producție-transport-distribuție-consum de energie electrică. Se va urmări realizarea de proiecte care să permită decongestionarea zonelor în care se realizează transportul energiei electrice produse din concentrări mari de capacități de valorificare a surselor regenerabile de energie, spre exemplu, fie proiecte de modernizare/realizare a unei stații vitale pentru transportul energiei, fie realizarea unei linii de transport a energiei electrice de importanță majoră.

Obiectivul specific 8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport al gazelor naturale cu alte state vecine urmărește securizarea și optimizarea transportului de gaze naturale pe conexiunile transfrontaliere, creșterea flexibilității echilibrării SNT în vederea eficientizării serviciilor furnizate și creșterea eficienței energetice a SNT și asigurarea protecției mediului.

Principalul rezultat așteptat al acțiunii propuse în cadrul Obiectivului Specific 8.2 constă într-o:

- *Capacitate de transport a SNT crescută, inclusiv prin dezvoltarea conexiunilor cu sisteme din țări vecine.*

Adițional, rezultatul final al implementării Obiectivul specific 8.2 va sprijini procesul de dezvoltare a unei piețe comune a energiei în Europa și presupune asigurarea interconectării rețelelor de gaz, ceea ce presupune investiții în capacitățile de schimb transfrontalier și interoperabilitatea sistemelor. De asemenea, se urmărește dezvoltarea și optimizarea rețelelor naționale de transport prin adaptarea cerințelor de debit în vederea asigurării fluxului de gaze în ambele sensuri cu țările vecine.

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de proiecte lansat prin prezentul ghid este **Apel de proiecte pe bază de listă de proiecte prioritare sau pre-identificate**, cu termen limită de depunere corelat cu cadrul de performanță al POIM și în limita bugetului alocat.

Data lansare apel: 30.03.2018

Solicitările se vor primi în perioada 30.03.2018– 31.12.2018

AM POIM poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite, de rata de contractare a proiectelor, deciziile de realocare a unor fonduri sau alte considerente.

Cererile de finanțare se vor depune prin aplicația electronică MySMIS 2014, cu toate anexele solicitate prin ghidul solicitantului.

Modalitățile de utilizare a aplicației vor fi publicate pe site-ul www.fonduri-ue.ro.

Pentru etapa de pregătire a portofoliului de proiecte, cererile de finanțare vor fi depuse, într-un singur exemplar, pe CD, urmând ca transmiterea prin MySMIS 2014 să se realizeze conform indicațiilor de la Capitolul 3.

1.3. Acțiunile sprijinite și activități

1.3.1 Acțiunile finanțabile conform POIM

În cadrul acestui obiectiv specific vor putea fi finanțate proiecte care au ca obiectiv implementarea următoarelor acțiuni:

- A. *Realizarea și/sau modernizarea rețelelor electrice de transport (linii electrice aeriene și stații)*
- B. *Dezvoltarea/modernizarea Sistemului Național de Transport Gaze Naturale prin construcția unor noi conducte și îmbunătățirea parametrilor de funcționare a interconectărilor cu sistemele de transport ale statelor vecine*

1.3.2 Activități finanțabile în cadrul Obiectivului Specific 8.1/8.2

Activitățile eligibile propuse în cadrul proiectelor aferente Obiectivul specific 8.1 și Obiectivul specific 8.2 trebuie să vizeze investiții în:

- *realizarea și/sau modernizarea rețelelor electrice de transport:*

- ✓ lucrările aferente realizării / modernizării liniilor electrice aeriene cu tensiune de linie nominală mai mare de 110 kV
- ✓ lucrările aferente realizării / modernizării stațiilor electrice cu tensiuni de funcționare mai mari de 110 kV
- **dezvoltarea/modernizarea Sistemului Național de Transport Gaze Naturale:**
 - ✓ construcția unor noi conducte de transport gaze naturale de înaltă presiune (inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente pentru vehicularea gazelor naturale)
 - ✓ construcția stațiilor de comprimare / recomprimare

Alte activități / echipamente decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile numai dacă solicitantul dovedește faptul că sunt absolut necesare în vederea implementării rețelelor de transport de energie electrică, în conformitate cu Obiectivul specific 8.1. și a rețelelor de transport de gaze naturale, în conformitate cu Obiectivul specific 8.2., cu respectarea reglementărilor privind ajutorul de stat.

În cadrul fiecărui proiect de investiții vor fi cuprinse activități cu caracter general:

- Managementul de proiect;
- Asistență pentru management-ul proiectelor, supervizarea lucrărilor etc;
- Informare și publicitate (obligatoriu);
- Sprijin pentru derularea activității UIP.

1.4. Tipuri de solicitanți

Solicitanții eligibili în cadrul Obiectivul specific 8.1, acțiunea A, sunt:

- ♣ **Operatorul de transport și de sistem** pentru energie electrică, conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, Compania Națională de Transport al Energiei Electrice, TRANSELECTRICA S.A.

Solicitanții eligibili în cadrul Obiectivul specific 8.2., acțiunea B, sunt:

- ♣ **Operatorul de transport și de sistem** pentru gaze naturale, conform Legii nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ"- S.A.

1.5. Grup țintă

Tipul investițiilor promovate în cadrul OS 8.1. și OS 8.2. nu vizează un grup țintă definit.

1.6. Indicatori

- Pentru *Obiectivul specific 8.1.* au fost prevăzuți următorii indicatori de program și proiect:

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
2S67	Linie electrică construită/ modernizată	km

Proiectul va demonstra contribuția la indicatorul de rezultat:

ID	Indicatorul de rezultat	Unitate de măsură
2S65	Capacitatea SEN de a prelua producție de energie din RRE în condiții de siguranță	MW
În descrierea proiectului se vor preciza valorile indicatorului de rezultat menționat mai sus la începutul și la finalul proiectului, și contribuția la ținta indicatorului de rezultat global al programului. Ținta indicatorului de program a fost stabilită pe baza informațiilor din Planul de Dezvoltare a Planul de Dezvoltare a RET pentru perioada 2014- 2023.		

Definițiile indicatorilor și indicații privind cuantificarea acestora

2S67 = lungimea liniei electrice de transport a energiei din zona de producere a energiei până la distribuitori. Include stațiile care asigură funcționalitatea liniilor.

2S65 = capacitatea sistemului de transport a energiei electrice de a prelua energia produsă din resurse regenerabile în Sistemul Energetic Național în condiții de siguranță, prin intermediul rețelei de transport a energiei electrice. Operarea în condiții de siguranță a RET este asigurată atunci când sunt satisfăcute criteriul de siguranță (N-1), criteriul de stabilitate statică și condițiile de stabilitate tranzitorie.

Dimensionarea RET se efectuează în condițiile îndeplinirii criteriului (N-1), conform codului tehnic al Rețelei Electrice de Transport aprobat prin Ordinul ANRE nr. 20/27.08.2004 aplicat pentru Transelectrica (secțiunea 4.4.).

- Pentru *Obiectivul specific 8.2.* au fost prevăzuți următorii indicatori de program și proiect:

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
2S68	Lungimea conductei de transport de gaz operațională construită	km

Proiectul va demonstra contribuția la indicatorul de rezultat:

ID	Indicatorul de rezultat	Unitate de măsură
2S66	Capacitate de transport a Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale în punctele de interconectare	mld. MC/an
În descrierea proiectului se vor preciza valorile indicatorului de rezultat menționat mai sus la începutul și la finalul proiectului, și contribuția la ținta indicatorului de rezultat global al programului. Ținta indicatorului de program a fost stabilită luând în considerare planul de dezvoltare a SNT până în 2020 și cuprinde capacitățile aferente punctelor de interconectare de la Csanadpalota, Issaccea, Mediesul Aurit, Russe, Ungheni.		

Definițiile indicatorilor și indicații privind cuantificarea acestora

2S68 = Lungimea conductei de transport de gaz, ce include compresoare și stațiile de contorizare necesare funcționării conductei de gaz.

2S66 = capacitatea punctelor de interconectare de a asigura transportul gazului pe parcursul unui an la nivelul sistemului național.

Atenție!

Pe lângă indicatorii obligatorii menționați anterior, fiecare proiect va avea și indicatori fizici, stabiliți și detaliați în cererea de finanțare.

Indicatorii de mediu (Anexa 7) vor fi monitorizați în vederea raportării anuale a acestora.

1.7. Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este împărțit pe următoarele tipuri de acțiuni, după cum urmează:

Acțiune	Alocare netă POIM (euro)	Buget limită apel* (euro)	Buget limită contractare** (euro)
A. Realizarea și/sau modernizarea rețelelor electrice de transport	23.529.410	35.294.115	28.235.292
B. Dezvoltarea/modernizarea Sistemului Național de Transport Gaze Naturale (construcția unor noi conducte)	51.700.000	77.550.000	62.040.000
Total	75.229.410	112.844.115	90.275.292

Aceste alocări bugetare sunt indicative AM POIM putând decide limitarea sau extinderea acestor sume în funcție de evoluția globală la nivelul axei prioritare. Alocarea financiară este indicativă și nu include rezerva de performanță.

Totodată, alocările pe acțiuni pot fi modificate în funcție de solicitările primite și de necesitatea atingerii indicatorilor respectivi.

*Alocare indicativă fără rezervă de performanță

**Bugetul limită al apelului prezintă nivelul maxim până la care AM POIM primește cereri de finanțare (cca. 150% din alocarea netă la nivel de POIM). Dacă acest nivel este atins înainte de 31.12.2018, apelul va fi suspendat și reluat ulterior în funcție de sumele disponibile în urma evaluării, contractării și/sau a unor realocări (inclusiv rezerva de performanță).

***Bugetul limită de supracontractare este indicativ (cca. 120% din alocare). Valoarea sumei supracontractate este indicativă, AM POIM putând decide limitarea sau extinderea acestor sume în funcție de evoluția globală la nivelul întregii axe prioritare. Totodată, alocările pe acțiuni pot fi modificate în funcție de solicitările primite, în corelare cu țintele indicatorilor de program.

1.8. Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare

Pentru proiectele finanțate prin Obiectivelor specifice 8.1 și 8.2. se asigură finanțarea integrală a cheltuielilor eligibile, astfel: 85% Fondul European de Dezvoltare Regională și 15% buget de stat.

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	100% (85% FEDR + 15% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	0%
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată	85%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	15%

În conformitate cu regulile specifice proiectelor generatoare de venituri, această structură de finanțare menționată se aplică necesarului de finanțare (funding gap) calculat pe baza rezultatelor analizei cost-beneficiu, diferența (non-funding gap) până la incidența totalului de costuri eligibile urmând a fi suportată de către beneficiar. Rezultatele calculului necesarului de finanțare de regăsesc în secțiunea C.3 din cererea de finanțare (Anexa 1). Calculul necesarului de finanțare se va face cu respectarea regulilor privind ajutorul de stat stabilite în Art. 48 din Regulamentul (UE) nr.651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

1.9. Ajutor de stat

Finanțarea proiectelor în cadrul Obiectivului specific 8.1/8.2 reprezintă *ajutor de stat ad-hoc* și se acordă în baza prevederilor art. 48 privind **investițiile în infrastructura energetică** și a condițiilor din *Regulamentul (UE) nr.651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat*.

Ajutoarele pentru investiții destinate construirii sau modernizării infrastructurii energetice sunt compatibile cu piața internă în sensul Art. 107 alineatul (3) din Tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din Tratat.

Ajutorul de stat acordat în cadrul acestui ghid va fi de tipul ajutor de stat individual ad-hoc (care nu intră sub incidența unei scheme de ajutor de stat). După acordarea ajutorului de stat prin semnarea contractului de finanțare, furnizorul ajutorului de stat va asigura respectarea prevederilor din Regulamentul nr. 651/2014 referitoare la publicare și informare (art. 9 alin (1) și (4)) și raportare (art. 11), prin intermediul Consiliului Concurenței.

Condiția ca întreprinderea să nu se afle în dificultate, în conformitate cu art. 1, alin.4, lit.c din Regulamentul (UE) nr.651/2014

Ajutorul acordat în cadrul Obiectivului specific 8.1/8.2 nu se acordă întreprinderilor aflate în situațiile menționate la articolul 2, alin 18 din Regulamentul (UE) nr.651/2014.

Efectul stimulat și principiul demarării lucrărilor, în conformitate cu Art.2, alin. 23 și Art. 6. alin.1 și 3, lit.b din Regulamentul (UE) nr.651/2014

Ajutoarele de stat acordate pentru proiecte care vizează investiții în infrastructura energetică în cadrul Obiectivelor specifice 8.1 și 8.2 vor fi acordate doar în cazul în care acestea au *efect stimulat* și respectă principiul *demarării lucrărilor* (definite în secțiunea 2.3.).

Se va avea în vedere că activitățile proiectului nu vor fi **începute înainte de declararea eligibilității proiectului de către AMPOIM (data primirii adresei de îndeplinire a eligibilității proiectului de către beneficiar)**, cu excepția achiziției de terenuri și lucrărilor pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate (și a oricăror studii necesare pentru pregătirea proiectului).

De asemenea, în conformitate cu art. 6, alin 3, lit. b) din Regulamentul de ajutor de stat solicitanții vor demonstra în cadrul Cererii de finanțare că ajutoarele vor avea drept rezultat unul sau mai multe dintre următoarele:

- o creștere substanțială a domeniului de aplicare al proiectului/activității ca urmare a ajutorului; sau
- o creștere substanțială a valorii totale a cheltuielilor suportate de beneficiar pentru proiect/activitate ca urmare a ajutorului; sau
- o creștere substanțială a ritmului de finalizare a proiectului/activității în cauză.

În plus, solicitanții de ajutor de stat în cadrul Obiectivelor specifice 8.1 și 8.2 vor explica în cadrul Cererii de finanțare ce **s-ar întâmpla în absența ajutorului, și anume situația în care infrastructura energetică respectivă nu s-ar realiza**, care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual. În sprijinul scenariului contrafactual descris în cererea de finanțare se vor prezenta documente justificative.

Acestea trebuie să furnizeze dovezi clare că ajutorul are un asemenea impact efectiv asupra deciziei privind investiția, încât produce o schimbare în comportamentul beneficiarului care antrenează sporirea

de către acesta a nivelului de protecție a mediului sau îmbunătățirea funcționării pieței energiei din Uniune.

Această schimbare a comportamentului nu s-ar produce în absența ajutorului respectiv. Ajutoarele nu sprijină costurile unei activități pe care întreprinderea și le-ar fi suportat oricum și nu va compensa riscul comercial normal al unei activități economice.

În cazul în care ajutorul nu produce o schimbare în comportamentul beneficiarului prin stimularea unor activități suplimentare, acel ajutor nu are un efect stimulator, dat fiind că nu încurajează un comportament ecologic în UE și nici nu îmbunătățește funcționarea pieței europene a energiei. Prin urmare, ajutorul nu va fi autorizat în situațiile în care se dovedește că aceleași activități ar fi desfășurate și fără ajutor.

Un scenariu contrafactual este credibil dacă este autentic și dacă se raportează la elementele valabile care au stat la baza luării deciziei la data la care beneficiarul ia o hotărâre cu privire la investiția pe care urmează să o realizeze.

Pragul de notificare în conformitate cu art. 4, alin. 1, lit. x din Regulamentul (UE) nr.651/2014

În cazul în care valoarea ajutorului depășește pragul de 50 milioane euro, conform art. 4, lit. x din Regulamentul nr. 651/2014, este necesară notificarea Comisiei Europene, iar contractul de finanțare dintre AM și solicitantul de ajutor se va încheia după autorizarea ajutorului de stat de către Comisia Europeană.

Costuri eligibile în conformitate cu art. 48, alin 4, din Regulamentul (UE) nr.651/2014

Conform Art. 48 din Regulamentul nr. 615/2015, **costurile eligibile sunt costurile de investiții.**

Valoarea ajutorului în conformitate cu art. 48, alin 5, din Regulamentul (UE) nr.651/2014

Valoarea ajutorului de stat acordat nu poate depăși diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare aferent investiției. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile ex-ante prin analiza financiară a proiectului.

Costul eligibil este deficitul de finanțare, în condițiile în care scenariul contrafactual este considerat a fi situația în care infrastructura energetică respectivă nu s-ar realiza. Costurile eligibile se stabilesc, în urma analizei cost-beneficiu, prin compararea investiției care beneficiază de ajutor de stat cu situația contrafactuală în care investiția nu s-ar realiza.

Conform Art. 48 din Regulamentul nr. 651/2015, costurile eligibile sunt costurile de investiții în infrastructura energetică, în condițiile prevăzute de HG nr. 399/2015 (a se vedea Cap. 2.3 din prezentul ghid).

Profitul din exploatare actualizat se va calcula după formula:

$$\text{Profitul din exploatare actualizat} = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}$$

Unde:

- “*CF_t*” este fluxul de numerar generat (ca diferență între veniturile din exploatare și costurile de exploatare aferente investiției, calculate incremental ca diferență între varianta afacere ”cu proiect” și varianta afacere ”fără proiect”.
- “*k*” este rata de actualizare.

“n” este durata de viață a investiției. Exemple de venituri din exploatare: rezultate din reducerea pierderilor (cpt); rezultate ca efect al reducerii cheltuielilor de exploatare – mentenanță, alte beneficii identificate de către solicitant care pot avea impact asupra investiției.

Atenție!

- „Profit din exploatare” (*venitul net actualizat*) înseamnă diferența dintre veniturile actualizate și valoarea actualizată a costurilor de exploatare pe durata de viață a investiției, în cazul în care această diferență este pozitivă.
- Cheltuielile de exploatare includ costuri precum costurile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, administrația, dar exclud costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost acoperite de ajutoare pentru investiții.
- Durata de viață a echipamentelor din investiției se va stabili conform recomandărilor Comisiei Europene și legislației în vigoare.

Cumulul, în conformitate cu Art. 8, alin 3. din Regulamentul (UE) nr.651/2014

Pentru același beneficiar și aceleași cheltuieli eligibile, ajutorul acordat în cadrul obiectivului specific 8.1/8.2 trebuie să respecte regulile de cumul al ajutorului de stat.

CAPITOLUL 2. REGULILE PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII

2.1. Eligibilitatea solicitantului

- a) Solicitantul este **operator de transport și de sistem al energiei electrice** pentru Obiectivul specific 8.1 și **operator de transport și de sistem al gazelor naturale** pentru Obiectivul specific 8.2.

Se probează cumulativ, prin următoarele documente:

- ✓ *Act constitutiv, statut și Certificatul constatator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului (emis cu maximum 30 zile înainte de depunerea cererii de finanțare), valabil la data depunerii documentelor însoțitoare ale Cererii de finanțare;*
- ✓ *Licența de operare eliberată de autoritatea competentă (ANRE) pentru transport energie electrică/gaze naturale valabilă pe cel puțin durata de implementare a proiectului;*
- ✓ *Contract de concesiune pentru prestarea serviciului public de transport al energiei electrice /gazelor naturale*

Atenție!

Sucursalele, agențiile, reprezentanțele societăților sau alte dezmembrăminte fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

- b) Solicitantul **nu** se încadrează într-una din situațiile de mai jos:
- 1) este în incapacitate de plată, în stare de insolvență conform prevederilor Legii nr. 85/2014 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, după caz;
 - 2) este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori face obiectul unui aranjament cu creditorii sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în una din situațiile prevăzute anterior;
 - 3) nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, și bugetului local în conformitate cu prevederile legale în vigoare în România;
 - 4) *Solicitantul/reprezentantul legal al Solicitantului* a suferit condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptată împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata;
 - 5) *Solicitantul/reprezentantul legal al Solicitantului* a fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
 - 6) face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene, prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil cu piața internă;
 - 7) este o întreprindere în dificultate, în conformitate cu prevederile art. 2, punctul 18 din Regulamentul (UE) nr.651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

Se probează prin:

- ✓ *Declarația de eligibilitate a solicitantului (Anexa C1.1 la Cererea de finanțare)*
- ✓ *Declarația privind conformitatea cu ajutorul de stat (C1.3 la Cererea de finanțare); în cazul punctului 7 se va verifica îndeplinirea acestei condiții în baza metodologiei de calcul pentru*

întreprinderi în dificultate ce va fi publicată pe pagina de internet a Ministerului Fondurilor Europene, în corelare cu Anexa C4.4. la Cererea de finanțare.

- ✓ *În cazul selecției proiectului, la contractare se va proba îndeplinirea obligațiilor de la lit.b) punctul 3) prin certificatul de atestare fiscală emis de ANAF și de Direcția de taxe și impozite locale, aflate în termenul de valabilitate, conform formatului specific pentru solicitarea de finanțare prin fonduri europene nerambursabile; alte puncte vor fi probate prin Certificat de cazier fiscal al solicitantului și Certificat de cazier judiciar al reprezentantului legal, aflate în termenul de valabilitate.*
- c) Reprezentantul legal al solicitantului, inclusiv membrii echipei/unității de implementare a proiectului, nu sunt subiectul unui conflict de interese, astfel cum este definit de legislația națională
 - ✓ *Se probează prin Declarația privind conflictul de interese, conform Anexei C1.5 la Cererea de finanțare*
- d) Solicitantul demonstrează capacitate tehnică și de implementare pentru susținerea activităților proiectului
 - ✓ *Probează cu personal de specialitate/ experiența angajaților/structurii/ echipei de management al proiectului (cu pregătire în domeniul tehnic, economic, juridic, etc) în implementarea unor proiecte similare în domeniu: CV-uri, fișe de post și alte documente similare relevante (decizii interne), descrisă în secțiunea A.4.Capacitatea organismului responsabil cu implementarea proiectului, din Cererea de finanțare.*
- e) Solicitantul demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului printr-un profit net din exploatare înregistrat în ultimul exercițiu financiar încheiat
 - ✓ *Probează cu bilanțul contabil depus și înregistrat la organul fiscal competent, inclusiv contul de profit și pierdere și datele informative (auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare) pentru ultimul exercițiu financiar încheiat anterior anului de depunere a Cererii de finanțare, în corelare cu secțiunea A. Organismul responsabil pentru implementarea proiectului și capacitatea sa, din Cererea de finanțare.*
 - ✓ *De asemenea, va prezenta documente de confirmare/alocare a contribuției solicitantului (de ex: Hotărârea AGA / CA / Asociatului Unic al societății/ privind asigurarea fluxului financiar pentru implementarea proiectului și acoperirea contravalorii cheltuielilor altele decât cele eligibile (se va solicita din nou la contractare)*
- f) Solicitantul justifică necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat (*efectul stimulative*)
 - Se probează prin:*
 - ✓ *Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat din Anexa C1.3. la Cererea de finanțare*
 - ✓ *Anexa C4.4. Analiza instituțională la Cererea de finanțare*
 - ✓ *Secțiunea G.1.6 Impactul sprijinului din partea Uniunii asupra implementării proiectului, din Cererea de finanțare*

2.2. Eligibilitatea proiectului

Proiectele depuse în cadrul Obiectivelor Specifice 8.1 și 8.2 trebuie să respecte următoarele condiții:

- a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în POIM, corespunzătoare Axei Prioritare 8, Obiectivul specific 8.1 și Obiectivul specific 8.2 și definite în prezentul ghid al solicitantului, iar perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a

cheltuielilor (între data declarării eligibilității proiectului de către AMPOIM și 31.12.2023), cu respectarea principiului “demararea lucrărilor”.

Se probează prin:

- *Secțiunile B.3.1, B4 și H din Cererea de finanțare*
- *Anexa C4.4. la Cererea de finanțare (Analiza instituțională)*
- *Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat (Anexa C1.3 la Cererea de finanțare)*

b) Durata de implementare a proiectului trebuie să nu depășească data de 31.12.2023.

- *Se probează prin secțiunea H. Calendarul implementării proiectului, din Cererea de finanțare.*

c) Obiectivele proiectului sunt în concordanță cu acțiunea eligibilă în cadrul Obiectivului specific 8.1/8.2 și cu activitățile eligibile prezentate la secțiunea 1.3 *Activități eligibile* din prezentul ghid, și vizează investiții în infrastructura energetică, conform definiției din art.2, alin. 130, Regulamentul nr. 615/2014.

- *Se probează prin secțiunea B.3.1, B.4 din Cererea de finanțare*
- *Anexa C4.4. la Cererea de finanțare (Analiza instituțională)*

d) Proiectul este prevăzut într-un plan de investiții și de dezvoltare a sistemului de transport, aprobat de ANRE

- *Se probează prin planul de investiții, aprobat de ANRE prin care să se specifice modalitatea de finanțare și realizare a investiției, precum și documentele de aprobare a acestuia (Anexa C4.5. la cererea de finanțare).*

e) Proiectul a fost aprobat de către solicitant în condițiile legislației aplicabile

- *Se probează prin actul de aprobare al SF conform legislației în vigoare (Anexa C 4.3. la cererea de finanțare)*

f) Proiectul trebuie să fie localizat în regiunile: Vest, Nord-Vest, Nord-Est, Sud- Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Centru

- *Se probează prin secțiunea B3. Descrierea proiectului din Cererea de finanțare.*

Atenție!

Proiectele implementate în regiunea București-Ilfov nu sunt eligibile.

g) Infrastructura energetică este supusă în integralitate reglementării tarifelor și accesului în conformitate cu legislația referitoare la piața internă a energiei.

Se probează prin:

- *Secțiunea E.1.4 la Cererea de finanțare,*
- *Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat, Anexa C1.3*
- *Anexa C4.4. la Cererea de finanțare (Analiza instituțională)*

h) Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind egalitatea de șanse, dezvoltării durabilă, achizițiile publice (inclusiv dacă sunt incluse activități care au fost demarate anterior depunerii proiectului), informare și publicitate și ajutorul de stat

Se probează prin:

- *Declarația de eligibilitate a solicitantului din Anexa C1.1.*
- *Secțiunile B.3.1., C.2, H din Cererea de finanțare*
- *Anexa C4.8. Planul de informare și publicitate*

i) Proiectul pentru care se solicită finanțare nu a mai beneficiat de finanțare din fonduri publice, altele decât cele ale solicitantului, în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiu de fezabilitate, proiect

tehnic, detalii de execuție)

Se probează prin:

- *Declarația de eligibilitate a solicitantului din Anexa C1.1*
- *Secțiunea G.1.3 din Cererea de finanțare*

j) Bugetul proiectului respectă indicațiile privind încadrarea în categoriile de cheltuieli, conform Anexei 6 la prezentul ghid

Se probează prin:

- *Secțiunile C și G din Cererea de finanțare*
- *Anexa C4.4. la Cererea de finanțare (Analiza instituțională)*

k) Valoarea finanțării nerambursabile solicitate este calculată ca *diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare aferent investiției.*

Se probează prin:

- *Secțiunile C2, C3 și E din Cererea de finanțare*
- *Anexa C4.4 la Cererea de finanțare (Analiza instituțională)*

l) Imobilele necesare înființării și funcționării investiției sunt puse la dispoziția proiectului. În acest sens, solicitantul demonstrează că deține sau este în procedura de a obține **dreptul de proprietate, concesiune sau dreptul de suprafață** cu privire la acestea, pe o perioadă de cinci ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului, cu excepția terenurilor necesare înființării și funcționării investiției constând în conducte și instalații, echipamente și dotări aferente acestora.

11. Criteriu privind cerințe generale

Pentru imobilele supuse investiției, pentru care este necesar dreptul de proprietate/concesiune/suprafață, solicitantul **va face dovada deținerii** acestui drept sau **dovada inițierii procesului de dobândire a acestui drept**, astfel:

La momentul depunerii cererii de finanțare, solicitantul va proba printr-o:

- *Declarație de eligibilitate a solicitantului că imobilele:*
 - Sunt disponibile pentru investiții / Au fost inițiate demersurile pentru obținerea dreptului de proprietate/concesiune/suprafață (inițiere HG de expropriere / precontract de vânzare – cumpărare);
 - Sunt libere de orice sarcini / vor fi libere de orice sarcini la momentul contractării, în sensul că nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
 - Nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică (doar când terenul se află deja în proprietate);
 - Nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun (doar când terenul se află deja în proprietate);.

La semnarea contractului de finanțare, (în cazul aprobării proiectului pentru finanțare), solicitantul va face dovada deținerii dreptului de proprietate/concesiune/suprafață pentru imobilele supuse investiției:

- *Prin oricare dintre actele admise de lege privind dreptul de proprietate/concesiune/ suprafață valabile cel puțin încă 5 ani la data previzionată a ultimei plăți în cadrul proiectului.*
- *Extras de carte funciară care să probeze că terenurile/clădirile sunt libere de orice sarcini.*
- *Contractul de concesiune trebuie să se afle în perioada de valabilitate la momentul încheierii contractului de finanțare.*

12.Criteriu privind cerințe specifice pentru imobilele supuse exproprierii:

Pentru imobilele supuse investiției pentru care este necesară exproprierea acestora în baza prevederilor Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, solicitantul va proba:

La momentul depunerii cererii de finanțare că este în curs de **a obține dreptul de proprietate**, astfel:

- *La data depunerii cererii de finanțare se va face dovada demarării procedurii pentru exproprierea imobilelor afectate de investiție, prin proiectul de Hotărâre de Guvern de declanșare a operațiunilor de expropriere, inițiat de Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, conform prevederilor Legii 255/2010.*

La semnarea contractului de finanțare (în cazul aprobării proiectului pentru finanțare), se va proba că **deține dreptul de proprietate**, astfel:

- *Solicitantul va prezenta Hotărârea de Guvern de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, publicată în Monitorul Oficial, în corelare cu secțiunile A4 și H2 din Cererea de finanțare;*

13.Criteriu privind cerințe specifice pentru conducte instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora și alte investiții unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu:

La depunerea cererii de finanțare se va proba prin:

- *Plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale, parcela, tarla sau numărul topografic, după caz.*

Pentru terenurile necesare realizării investiției, solicitantul demonstrează că este titularul sau este în procedură de a deveni titularul unui drept asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare asupra acestora, inclusiv în temeiul prevederilor unei legi speciale, valabil 5 ani de la data previzionată a ultimei plăți în cadrul proiectului.

Drepturile asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare se vor proba prin oricare dintre înscrisurile admise de lege.

Atenție!

Toate informațiile prezentate în declarațiile pe propria răspundere atașate la cererea de finanțare care nu sunt susținute prin documente probatorii la momentul cererii sau contractului de finanțare, vor face obiectul monitorizării ulterioare.

2.3.Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală:

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 – 2020.
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 prevede la art. 65, 66, 67, 68, 69 condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate de către beneficiari pentru a fi eligibile pentru finanțare din contribuția din fondurile europene.

- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006.
- Hotărârea Guvernului nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020.
- Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.
- Legislația națională și europeană în vigoare la data semnării contractului de finanțare.
- Instrucțiunile AM/OI, pentru contractele de finanțare semnate după data (publicării) acestora.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POIM, toate cheltuielile trebuie să respecte prevederile reglementărilor de mai sus, să corespundă obiectivelor POIM, să fie indispensabile atingerii obiectivelor proiectului, să fie incluse în Cererea de finanțare aprobată și defalcate în bugetul cererii de finanțare.

Pentru a fi rambursată, o cheltuială trebuie să îndeplinească în mod cumulativ, următoarele condiții cu caracter general, conform HG 399/2015

- a) să fie angajată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între data declarării eligibilității proiectului de către AMPOIM și 31 decembrie 2023;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu respectarea prevederilor art. 131 alin. (2) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013;
- c) să fie în conformitate cu prevederile programului;
- d) să fie în conformitate cu contractul/decizia/ordinul de finanțare, încheiat între autoritatea de management sau organismul intermediar și beneficiar, cu respectarea art. 65 alin. (11), art. 70, art. 71, art. 125 alin. (1) și art. 140 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013;
- e) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- f) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- g) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

În plus, o cheltuială este eligibilă dacă:

- activitățile proiectului prezent pentru care se rambursează cheltuielile nu au fost finanțate, în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, din fonduri publice, altele decât fondurile proprii ale beneficiarului;

Cheltuielile identificate de beneficiar vor fi încadrate pe categoriile de cheltuieli din Anexa 6.

Atenție!

- Având în vedere că proiectele intră sub incidența ajutorului de stat, solicitanții vor avea în vedere justificarea efectului stimulat al finanțării solicitate și respectarea principiului privind demararea lucrărilor în cazul proiectului propus spre finanțare, conform căruia activitățile proiectului nu vor fi **începute înainte de declararea eligibilității proiectului de către AMPOIM (data primirii adresei de îndeplinire a eligibilității proiectului de către beneficiar)**, cu excepția achiziției de terenuri și lucrărilor pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate (și a oricăror studii necesare pentru pregătirea proiectului), care nu sunt considerate drept începere a lucrărilor. Solicitantul va completa în acest sens Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat (Anexa

C1.3) și Anexa C4.4.

- Conform *Regulamentului (UE) nr.651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat* „demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată;
- Toate cheltuielile aferente activităților de pregătire a proiectelor implementate înainte de declararea eligibilității proiectului de către AMPOIM, care conform definiției de mai sus nu sunt considerate drept demararea lucrărilor (achiziția de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate și a oricăror studii necesare pentru pregătirea proiectului) nu sunt eligibile a fi decontate în cadrul Obiectivului specific 8.1/8.2 întrucât nu justifică efectul stimulator al acestora.
- Solicitantul își asumă obligația de a nu primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului; solicitantul va depune o declarație care atestă că nu a mai primit sprijin din fonduri publice pentru proiectul propus (vezi Declarația de eligibilitate a solicitantului- Anexa C1.1 la Cererea de finanțare).

A se vedea secțiunea 1.9 privind ajutorul de stat.

În cadrul AP8, nu sunt eligibile pentru a fi decontate în cadrul Obiectivelor specifice 8.1 și 8.2 următoarele tipuri de cheltuieli din Anexa 6 la prezentul ghid (în conformitate cu prevederile Art. 13, lit. h din HG nr. 399/2015) și cu prevederile Art. 48 din Regulamentul nr.651/2014:

1. Cheltuieli aferente contribuției în natură
2. Cheltuieli cu amortizarea
3. Cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite
4. Cheltuieli de leasing
5. Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație
6. Cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport pentru unitatea de implementare a proiectului
7. Cheltuieli pentru achiziția de echipamente second-hand
8. Cheltuieli cu amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și de arbitraj
9. Cheltuieli generale de administrație
10. Cheltuieli cu auditul achiziționat de beneficiar pentru proiect
11. Cheltuieli pentru consultant în elaborare studii de piață/evaluare
12. Cheltuieli aferente managementului de proiect
13. Cheltuieli de informare, comunicare și publicitate
14. Cheltuielile cu studiile de teren
15. Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție
16. Cheltuieli pentru obținere avize, acorduri, autorizații (realizate înainte de demararea lucrărilor)
17. Cheltuieli pentru proiectare și inginerie (realizate înainte de demararea lucrărilor)
18. Cheltuieli pentru achiziția terenului, cu sau fără construcții (realizate înainte de demararea lucrărilor)
19. Cheltuieli pentru comisioane, cote, taxe, costul creditului, acorduri, autorizații (realizate înainte de demararea lucrărilor)

CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **Cerere de finanțare**. Elaborarea Cererii de Finanțare se va face conform modelului din Anexa nr.1. Aceasta se va transmite prin sistemul informatic MySMIS 2014, împreună cu toate anexele solicitate. În cazul în care MySMIS 2014 nu este disponibil, se vor urma indicațiile ce vor fi postate pe site-ul www.fonduri-ue.ro.

Proiectele pre-identificate din cadrul Obiectivelor specifice 8.1 și 8.2 vor fi sprijinite de către AM POIM și JASPERS în procesul de pregătire, până când ating pragul de maturitate minim acceptabil pentru a fi promovate spre finanțare. Procesul de pregătire este un proces iterativ, care se finalizează prin acordul factorilor implicați asupra gradului de maturitate a proiectului. În cazul în care beneficiarii nu răspund la timp solicitărilor de clarificare transmise de AM/JASPERS, AM POIM își rezervă dreptul de a diminua finanțarea solicitată sau chiar să elimine proiectul din lista propusă spre finanțare.

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

Înainte de completarea Cererii de finanțare, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol.

În vederea completării Cererii de finanțare trebuie avută în vedere anexarea tuturor documentelor menționate în Anexa 2 la prezentul ghid.

Important!

Solicitantul are obligația să verifice atașarea tuturor anexelor obligatorii la Cererea de finanțare. În cazul în care se constată, la nivelul evaluării relevanței, maturității și sustenabilității, existența unor activități pentru care solicitantul nu a atașat anexele obligatorii specifice, proiectul va fi respins pentru nerespectarea condițiilor din prezentul ghid.

De asemenea, anexele care sunt incomplete, ilizibile sau care nu sunt semnate și datate, vor conduce la respingerea Cererii de finanțare. Pentru a se asigura că formularul Cererii de finanțare respectă criteriile administrative de conformare formală și este însoțit de toate anexele cerute, solicitantul este rugat să completeze Fișa de control a Cererii de finanțare, **Anexa 2** la prezentul ghid.

3.1. Înregistrarea solicitantului în sistem

Înainte de demararea completării conținutului cererii de finanțare, solicitanții au obligația înregistrării în sistem, conform indicațiilor furnizate pe site-ul www.fonduri-ue.ro.

Odată cu înregistrarea solicitantului, este necesară completarea tuturor câmpurilor, întrucât informațiile din această secțiunea sunt esențiale pentru evaluarea eligibilității solicitantului sau pentru evaluarea tehnico-economică.

Astfel, la secțiunea solicitant se vor regăsi următoarele informații:

- Date de identificare (denumire, tip – se va selecta dintr-un nomenclator, caracterul de IMM, cod fiscal, cod CAEN principal – dacă o entitate nu are cod CAEN, îl va selecta pe cel mai apropiat de

domeniul de activitate, nr. de înregistrare și registrul unde este înregistrată entitatea, data înființării, înregistrare în scop de TVA, entitate de drept publică sau nu)

- Reprezentant legal (funcție, nume, prenume, data nașterii, CNP, date de contact)
- Sediul social
- Date financiare:
 - conturi bancare
 - exerciții financiare (moneda, dată începere, dată de încheiere, număr mediu de salariați, cifră de afaceri, active totale, venituri totale, capital social subscris, capital social propriu, profit net, profit în exploatare, venituri cercetare, cheltuieli cercetare)

Notă: completarea acestor informații este necesară pentru a stabili eligibilitatea solicitantului; este necesară citirea cu atenție a ghidului solicitantului pentru cerințele legate de exercițiile financiare (pentru anumite apeluri este suficientă completarea informației pentru un singur exercițiu financiar, pentru altele sunt necesare trei exerciții financiare)

- Finanțări:
 - Asistență acordată anterior, unde se completează cu informații privind proiectele derulate anterior de către solicitant, încheiate sau aflate în derulare
 - Asistență solicitată, unde se completează cu informații privind proiectele depuse pentru obținerea de finanțare pe alte programe

Notă: informațiile nu trebuie să se limiteze la programele / proiectele finanțate din fonduri europene structurale și de investiții, ci la toate tipurile de finanțări

- Descrierea grupului.

Notă: această informație este necesară pentru a verifica întreprinderile legate și caracterul acestora în funcție de acționariat (a se vedea ghidul "Noua definiție a IMM-urilor - Ghidul utilizatorului și model de declarație"). Chiar dacă în cadrul unui anumit obiectiv specific informația nu este relevantă, este posibil ca solicitantul să solicite finanțări pe alte domenii / programe operaționale unde această informație este esențială pentru stabilirea eligibilității

3.2. Completarea cererii de finanțare pentru proiecte de investiții noi

Pentru evaluarea cererii de finanțare, aceasta se va completa conform indicațiilor de mai jos și vor fi anexate documentele menționate mai jos:

3.2.1 Studiul de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va elabora conform prevederilor HG nr. 907 /2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, în corelare cu prevederile din modelul cererii de finanțare (conținând analiza cererii, analiza de opțiuni, impactul schimbărilor climatice și reziliența la alte riscuri) și va avea la bază necesitatea dezvoltării proiectului conform Planului de dezvoltare a RET / Planului de dezvoltare a SNT (după caz) și caracteristicilor tehnice, în vederea asigurării alegerii celor mai eficiente soluții din punct de vedere al costurilor.

Toate opțiunile posibile și realiste trebuie analizate și comparate din perspectiva costurilor de investiții și de operare (la valoarea actualizată netă).

3.2.2 Analiza Cost Beneficiu

Analiza Cost Beneficiu (ACB) trebuie să fie elaborată în conformitate cu cerințele Ghidului privind Analiza Cost Beneficiu general al Comisiei Europene.

Componentele analizei Cost-Beneficiu sunt:

- a) Analiza financiară
- b) Analiza economică
- c) Evaluarea riscului și analiza de sensibilitate

Calculul valorii de finanțare nerambursabile se va face cu respectarea prevederilor Articolul 48 din Regulamentul nr. 651/2014 și a Cap. 1.9 din prezentul ghid.

Pentru elaborarea Analizei Cost Beneficiu recomandăm consultarea următoarelor documente:

1. Regulamentul de punere în aplicare a (UE) 2015/207 al Comisiei din 20.01.2015 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru raportul de progres, transmiterea informațiilor privind un proiect major, planul de acțiune comun, rapoartele de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, declarația de gestiune, strategia de audit, opinia de audit și raportul anual de control și în ceea ce privește metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu și, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, în ceea ce privește modelul pentru rapoartele de implementare pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană
2. Manualul CE privind ACB ("Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020") (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf)
3. Secțiunea III (Metoda de calculare a venitului net actualizat al operațiunilor generatoare de venituri nete) din Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei

3.2.3 Analiza Instituțională

Scopul elaborării analizei instituționale este de a asigura existența unui cadru instituțional solid pentru o implementare adecvată a proiectelor și o bună exploatare a infrastructurii energetice realizate din fonduri nerambursabile.

Analiza Instituțională trebuie să furnizeze date privind:

- Toate acordurile relevante cu părți terțe pentru implementarea proiectului și exploatarea cu succes a facilităților care au fost planificate;
- Analiza situației actuale, constând din, dar fără a se limita la, structura instituțională a serviciilor de transport și sistem energie/gaze naturale, analiza competențelor manageriale și operaționale, descrierea formei de proprietate asupra activelor (regimul juridic- proprietate publică sau privată) și a condițiilor în care acestea sunt exploatate, a stării serviciilor de transport energie/gaze naturale, conceptelor de operare și întreținere, aranjamentelor și obligațiilor contractuale, a mecanismelor de stabilire a tarifelor, analiza financiară a situațiilor contabile, evaluarea capacității resurselor umane;
- Analiza respectării regulilor de ajutor de stat conform Regulamentului nr. 651/2015 și detalierii din Anexa 1a la Ghidul Solicitantului;
- Analiza Planului de acțiune existent pentru dezvoltarea instituțională; analiza schimbărilor necesare pentru a asigura cerințele minime din punct de vedere al conducerii instituției și viabilității financiare;
- Analiza problemelor nerezolvate, care ar putea împiedica pregătirea, evaluarea și aprobarea cererilor de proiecte finanțate din fonduri UE;

- Identificarea necesității de reformare viitoare, de dezvoltare a capacității, propunerea conceptelor de administrare viitoare a sistemului (organizare, necesar de forță de muncă, de echipamente, de exploatare și întreținere etc.);
- Evaluarea conformării cadrului instituțional cu cerințele UE în domeniu și a gradului de funcționalitate a acestuia în faza de implementare a proiectului.

3.2.4 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile responsabile.

Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) vor asigura totodată consultarea publicului interesat pe parcursul dezbaterii publice.

a) pentru Cererea de finanțare

- Calendarul privind derularea procedurii EIM elaborat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului;
- Rezumatul fără caracter tehnic (dacă procedura EIM se finalizează cu Acord de Mediu);
- Raportul EIA;
- Actul de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (Decizie de încadrare/Acord de mediu)/Aviz Natura 2000 (unde va fi cazul);
- Declarația pentru siturile Natura 2000/Studiu de evaluare adecvată (după caz);

b) pentru Volumul EIM

- Copii ale documentelor menționate în calendarul aferent procedurii EIM (inclusiv toate anunțurile), cum ar fi:
 - Notificarea privind solicitarea Acordului de Mediu;
 - Anunțurile privind solicitarea Acordului de Mediu;
 - Decizia evaluării inițiale;
 - Decizia Etapei de încadrare;
 - Anunțurile privind Decizia de încadrare a proiectului (după caz);
 - Transmiterea “îndrumarului” privind definirea domeniului evaluării, după caz;
 - Anunțurile publice privind dezbaterile publice, după caz;
 - Lista cu observațiile publicului și soluționarea problemelor semnalate (anexa nr. 15 din OM 135/2010), după caz;
 - Anunțurile publice privind decizia de emitere a Acordului de Mediu, după caz;;
 - Acordul de Mediu, după caz.
- Certificatul de urbanism
- Avizul de gospodărire ape (va fi emis la nivel de studiu de fezabilitate)

Raportul de Impact asupra Mediului va lua în considerare indicatorii de mediu propuși prin Raportul de Mediu elaborat la nivelul POIM și incluși în declarația de mediu a POIM, în vederea monitorizării anuale a acestora.

3.2.5 Stabilirea obiectivelor, rezultatelor și indicatorilor proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu *Obiectivul specific 8.1/8.2.* și cu acțiunea de finanțare, conform secțiunii 1.3., în conformitate cu indicațiile din Anexa 1. Fiecărui obiectiv îi va fi atribuit un rezultat.

Rezultatele vor fi corelate cu rezultatul așteptat la Obiectivul specific 8.1/8.2, respectiv:

- *Capacitate crescută a sistemului de a prelua producția de energie din resurse regenerabile în condiții de siguranță în SEN (în cazul Obiectivului specific 8.1)*
- *Capacitate de transport a SNT crescută, inclusiv prin dezvoltarea conexiunilor cu sisteme din țări vecine (în cazul Obiectivului specific 8.2).*

Toate obiectivele specifice vor fi asociate cu rezultate concrete și vor fi cuantificate în indicatori.

3.2.6 Alte anexe la cererea de finanțare

- **Declarație de angajament**
- **Declarație de eligibilitate**
- **Declarație privind conflictul de interese**
- **Pentru asigurarea cofinanțării proiectului**
 - Documentul de aprobare a cofinanțării proiectului (Hotărâre/Decizie AGA / CA)
- **Pentru constituirea și funcționarea UIP/echipei de implementare a proiectului**
 - Decizia privind înființarea echipei de implementare a proiectului
- **Planul de informare și publicitate**
- **Indicatori de mediu**
- **Hartă indicând zona proiectului și date de geolocalizare**
- **Alte documente explicative necesare pentru susținerea anumitor elemente din proiect (identificate de solicitant sau de AM)**

3.3. Obiectivele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu obiectivul specific OS 8.1. OS 8.2. și cu acțiunea selectată spre finanțare, conform secțiunii 1.3.1, în conformitate cu indicațiile din Anexa 1.

Obiectivul va face referire la continuarea dezvoltării infrastructurii de transport al energiei, și va descrie modul în care proiectul contribuie la indicatorii de rezultat ai programului (secțiunile corespondente pentru B.4.1. și B 4.2. din Cererea de finanțare).

Toate obiectivele specifice, acolo unde sunt identificate, vor fi cuantificate în indicatori. Modul de stabilire a indicatorilor este prezentat în secțiunea 1.6.

3.4. Context și justificare

În secțiunile relevante, se vor prezenta următoarele informații (secțiunile corespondente B 3.1. și B 4.3. din Cererea de finanțare): conformitatea cu directivele aplicabile domeniului, regulamentele și documentele strategice relevante din sector, informații privind gradul de conformare în prezent a serviciilor vizate de proiect, modul în care proiectul va influența dezvoltarea socio-economică a zonei acoperite de proiect.

Pentru toate proiectele se vor prezenta următoarele tipuri de informații

- Contextul promovării proiectului;
- Situația existentă, problemele identificate care au generat promovarea proiectului, în relație cu obiectivele propuse, aspectele care vor fi abordate, instalațiile care urmează să fie construite etc.), o hartă care să indice zona proiectului, date de geolocalizare și principalele componente ale proiectului, însoțite de o estimare a costurilor individuale totale (fără defalcarea costurilor pe activități).

3.5. Sustenabilitate

Se va preciza modul în care proiectul se va autosuține financiar după încetarea finanțării solicitate prin Cererea de finanțare, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, fonduri, activități, orizont de timp). De asemenea, se va preciza modalitatea prin care proiectul va evalua/cuantifica și estima impactul pe care îl au activitățile de diseminare/conștientizare, atât în perioada de implementare, cât și după finalizarea proiectului.

În vederea asigurării sustenabilității, pentru conducte- instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora și alte investiții unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu, pentru care la depunerea cererii de finanțare a fost depus Planul de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția, se va face dovada, după caz, până cel târziu la expirarea perioadei de implementare, cu privire la:

- *Respectarea procedurilor referitoare la accesul în teren conform legislației speciale;*
- *Acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil și/sau respectiv ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.*
- *Îndeplinirea procedurii privind notificarea titularilor dreptului de proprietate asupra terenurilor cu privire la accesul în teren (dacă este cazul)*
- *HCL privind accesul asupra terenurilor (dacă este cazul)*

3.6. Relevanță

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului în raport cu următoarele aspecte:

- Contribuția la SUERD și identificarea ariei prioritare din SUERD la care contribuie
- Contribuția la Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării
- Corelările cu Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020.

La secțiunea relevanță, pentru strategiile selectate se va face o scurtă descriere a modului în care proiectul propus contribuie sau este relevant pentru strategiile selectate.

3.7. Complementaritate

Informațiile care vor fi evaluate în capitolul complementaritate permit Autorității de Management atât evaluarea capacității solicitantului de a implementa proiecte, cât și posibila dublă finanțare.

Pentru această secțiune, solicitantul nu va completa informații suplimentare, decât dacă sunt prezentate proiecte complementare derulate de către alte entități. Acestea vor fi preluate din sistem, așa cum au fost introduse de către acesta la momentul înregistrării, în secțiunile privind Finanțările anterioare / Finanțările solicitate.

3.8. Aplicarea principiilor orizontale

Respectarea cadrului legal este obligatorie pentru orice solicitant sau beneficiar de finanțare din fondurile UE. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea legislației în domeniu.

În cadrul proiectului se va face o descriere a *modului în care proiectul respectă legislația (acte normative, politici publice) în domeniul **egalității de șanse și dezvoltării durabile**. În acest sens se vor urmări recomandările cuprinse în Ghidul privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020, publicat pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene.*

Șanse egale:

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Pentru a promova egalitatea de gen, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, principiul egalității de șanse și de tratament trebuie încorporat ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al unui proiect: definire și planificare, implementare, monitorizare și evaluare.

Proiectul trebuie să descrie acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare și, mai ales, cerințele pentru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Secțiunea aferentă din Cererea de finanțare va detalia modul în care legislația aplicabilă va fi respectată în selecția membrilor UIP și a experților implicați în implementarea proiectului, precum și ulterior în activitatea întreprinderii. De asemenea, se va detalia modul în care legislația privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități se aplică și va fi respectată în realizarea investiției.

Dezvoltarea durabilă:

Proiectul va promova dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin finanțarea unor activități orientate direct spre susținerea acesteia, urmărind în principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor, prevenirea și gestionarea riscurilor, ca de exemplu:

- Utilizarea de materiale prietenoase cu mediul (ecologice sau reciclate) și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acesteia.

- Utilizarea de echipamente eficiente din punct de vedere energetic

Secțiunea aferentă dezvoltării durabile va detalia aspectele legate de impactul pozitiv al implementării de echipamente de monitorizare a consumului de energie asupra celorlalte aspecte de mediu.

3.9. Specializare inteligentă

Mediul și schimbările climatice reprezintă domenii de specializare inteligentă pentru ciclul strategic 2014 - 2020, identificate pe baza potențialului lor științific și comercial, în urma unui amplu proces de consultare în cadrul Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020. POIM încurajează utilizarea tehnologiilor de ultimă generație, rezultate în urma unor procese inovative și de cercetare. Prin urmare, la secțiunea Specializare inteligentă se vor completa detalii privind modul în care proiectul promovează astfel de abordări inovative, după caz.

3.10. Managementul de proiect

La nivelul tuturor proiectelor se va nominaliza un responsabil de proiect, care are rolul de manager de proiect, această persoană putând fi și persoană de contact, care să asigure schimbul permanent de informații cu Autoritatea de Management. Reprezentantul legal este persoana însărcinată cu semnarea tuturor documentelor care vor face obiectul schimbului de informații cu Autoritatea de Management.

În vederea implementării proiectelor beneficiarul trebuie să facă dovada existenței unității de implementare a proiectului (UIP).

Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare). Personalul propriu al solicitantului implicat în managementul proiectului se va constitui în Unitatea de Implementare a Proiectului, prin decizie a managerului solicitantului. CV-urile personalului vor fi completate în MySMIS (câmpul resurse umane).

Unitatea de implementare a proiectului va fi, prin urmare:

- Constituită din personalul propriu numit în componența UIP-ului, ce trebuie să fie compus din minim 3 persoane (managerul de proiect, expert financiar, expert achiziții);
- Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente managementului proiectului.

Activitatea de management a proiectului include și expertiza tehnică necesară unei implementări la un nivel de calitate adecvat.

Informațiile privind managementul proiectului vor fi descrise la Capacitatea administrativă, tehnică și juridică a beneficiarului.

Atenție!

Autoritatea de Management își rezervă dreptul de a face vizite la fața locului în vederea stabilirii funcționalității unităților de implementare a proiectului

3.11. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli

În stabilirea bugetului proiectului se vor avea în vedere regulile de eligibilitate stabilite prin HG nr. 399/2015, categoriile de cheltuieli din Anexa 6 la Ghidul solicitantului, precum și următoarele:

- Pentru justificarea bugetului propus, cererea de finanțare va fi însoțită de documente justificative pentru fiecare tip de cost (contracte similare / oferte de preț etc.).

Se va avea în vedere ca activitățile previzionate să fie corelate cu planul de achiziții, având la bază o planificare realistă a tuturor activităților, ținând cont atât de resursele umane, cât și de resursele materiale alocate implementării proiectului.

În defalcarea bugetului pe ani se va ține cont de eventualele proceduri de achiziție și de durata acestora. Planificarea propusă se va transforma ulterior în calendar al cererilor de rambursare / cereri de plată ce vor fi anexe la contractul de finanțare.

Bugetul va fi prezentat defalcat după cum urmează, pe:

- activități (corelat cu C.1.)
- ani de implementare (secțiunea G.1.2 din Cererea de finanțare)
- amplasament/câmpuri de intervenție/formă de finanțare/tip teritoriu/activitate economica/ obiectiv tematic/mecanism aplicare teritorială (secțiunea B.2 din Cererea de finanțare).

Capitolul 4. Procesul de evaluare și selecție

4.1. Descriere generală

Având în vedere că prin Obiectivele specifice 8.1 și 8.2 se finanțează proiecte pe baza unei liste de proiecte prioritare identificate în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, cererea de propuneri de proiecte fiind cu depunere continuă, acestea nu sunt supuse unei selecții, ci doar procesului de evaluare, pe baza listei de proiecte prioritare.

Proiectele prioritare vor parcurge procedura de pregătire a portofoliului de proiecte. În cadrul acestei proceduri, AM POIM se va asigura că toate documentele necesare depunerii cererii de finanțare îndeplinesc condițiile de maturitate și calitate necesare pentru a intra în etapa de evaluare și selecție.

În procesul de pregătire a proiectelor, Autoritatea de Management va fi sprijinită de experții JASPERS. Când proiectul va avea gradul de maturitate și calitate acceptabil (conform criteriilor din grila de evaluare), AM POIM solicită beneficiarului depunerea proiectului în MySMIS2014 în vederea parcurgerii etapei de evaluare și selecție printr-o adresă care atestă gradul de maturitate.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele care au îndeplinit punctajul minim necesar, AM POIM redactează nota de aprobare a proiectului.

După aprobarea de către AM POIM, proiectele majore aprobate de către AM POIM (dacă va fi cazul) vor fi transmise fie serviciilor Comisiei Europene (COM) prin sistemul electronic SFC2014, fie către organismul desemnat pentru realizarea unei evaluări independente - Independent Quality Review (IQR). Dacă se optează pentru utilizarea IQR, notificarea pentru proiectul major care se va transmite COM se va face conform Art. 102 din Regulamentul UE nr. 1303/2013. Transmiterea proiectului spre COM sau IQR se face de către AM POIM.

Eventualele documente suplimentare, altele decât cele menționate în prezentul ghid pot fi solicitate solicitantului pe întreg parcursul procesului de pregătire a proiectului sau de evaluare la nivelul COM/IQR.

4.1.1. Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare.

În cadrul acestei etape se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al Cererii de finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Modalitatea de completare a Cererii de finanțare;

Pentru verificarea conformității administrative și de eligibilitate a Cererii de finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU.

Verificarea eligibilității se realizează numai pentru Cererile de finanțare conforme din punct de vedere administrativ, urmărindu-se îndeplinirea condițiilor de eligibilitate. **Dacă proiectul nu îndeplinește toate criteriile stabilite este respins.** În cazul respingerii proiectului, solicitantul va fi informat asupra motivelor respingerii.

Verificarea eligibilității presupune respectarea regulilor privind eligibilitatea solicitanților și a proiectelor, verificarea fiind realizată conform criteriilor definite în Anexa 3. **Grile de verificare și evaluare a cererilor de finanțare** la prezentul ghid.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se vor solicita maxim 2 clarificări pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare

Numai cererile de finanțare eligibile (care îndeplinesc toate criteriile din Anexa 3- Grila de verificare a admisibilității și eligibilității) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnică și financiară a proiectului.

La finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității, solicitantul va fi informat în scris privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate.

4.1.2. Evaluarea cererilor de finanțare

Evaluarea proiectelor se face după trei criterii:

- Criteriul 1-Relevanța și oportunitatea proiectului – maxim 20 puncte
- Criteriul 2- Maturitatea și calitatea pregătirii proiectului – maxim 60 puncte
- Criteriul 3- Sustenabilitatea proiectului – maxim 20 puncte.

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii punctate corespunzător. Punctajul pe fiecare criteriu în parte se calculează prin însumarea punctajelor acordate tuturor subcriteriilor care îl compun. Punctajul total acordat proiectului reprezintă suma notelor acordate celor 3 criterii, respectiv între 0 și 100 de puncte. Dacă proiectul nu obține punctajul minim alocat fiecărui criteriu (minim **8 puncte** pentru criteriul 1, **40 puncte** pentru criteriul 2 și **12 puncte** pentru criteriul 3) va fi respins.

Obținerea punctajului minim pentru fiecare criteriu nu asigură promovarea spre finanțare. Pragul de calitate pe care fiecare proiect trebuie să îl întrunească pentru acordarea finanțării nerambursabile este minim 80 de puncte, cu obținerea peste minim la fiecare criteriu în parte.

Astfel, dacă proiectul obține punctajul minim alocat fiecărui criteriu, respectiv un total de maxim 60 de puncte, acesta va fi respins.

Proiectele care obțin 80 de puncte, cu obținerea peste minim la fiecare criteriu în parte, vor fi declarate ca selectate pentru acordarea finanțării nerambursabile.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POIM, la implementarea legislației relevante cu privire la transportul de energie în România. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se vor evalua: coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se va evalua dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli, trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluarea se va face conform Grilei de verificare și evaluare a cererilor de finanțare din Anexa 3 la prezentul ghid.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se vor solicita maxim 2 clarificări pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare.

Etapă de clarificări descrisă mai sus se aplică evaluării realizate la nivelul AM POIM.

În cazul proiectelor majore (dacă este cazul), în etapa de evaluare a proiectului la nivelul Comisiei Europene / IQR, etapele de clarificări nu se supun regulilor de mai sus.

- Eventualele documente suplimentare aplicabile unor situații punctuale pot fi solicitate solicitantului pe întreg parcursul procesului de pregătire sau de evaluare la nivelul COM/IQR.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va întocmi o notă de aprobare a finanțării. Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de repingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat.

Contestațiile se depun în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea rezultatului la sediul Ministerul Fondurilor Europene. Soluționarea contestațiilor se va face în termen de maxim 30 de zile calendaristice.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului; adresa; funcția, numele și prenumele reprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat cererii de finanțare (codul SMIS) și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă (acolo unde există);
- Contestațiile trebuie să fie însoțite de o copie a adresei de comunicare de către AM POIM a rezultatului procesului de evaluare și selecție
- Semnătura reprezentantului legal;
- Data formulării contestației;
- (după caz) Ștampila.

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 30 de zile (calendaristice) de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 30 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei constituită pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul AM POIM. Contestatarul este notificat în scris asupra deciziei comisiei

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele care au îndeplinit punctajul, AM POIM redactează nota de aprobare a proiectului și contractul de finanțare și transmite solicitantului cele două exemplare ale contractului, în vederea semnării de către reprezentantul legal al beneficiarului.

Contractul de finanțare se semnează după obținerea avizului Consiliului Concurenței pe proiectul de contract de finanțare, privind conformitatea, corectitudinea și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația europeană în acordarea ajutorului de stat ad-hoc exceptat de la notificare.

În cazul în care este necesară notificarea ajutorului de stat către Comisia Europeană, contractul de finanțare între AM și solicitantul de ajutor se va încheia după autorizarea ajutorului de stat de către Comisia Europeană.

Pentru proiectele majore, contractul de finanțare poate fi semnat înainte sau după emiterea deciziei de către Comisia Europeană de aprobare a proiectului.

Solicitantul va încărca în MySMIS 2014 documentele solicitate, în funcție de disponibilitatea sistemului electronic. Versiunea finală a contractului de finanțare (în special clauzele specifice și anexele) vor fi comunicate ulterior beneficiarilor.

Proiectul poate fi respins în cadrul acestei etape și se va transmite solicitantului o scrisoare de respingere, în cazul în care (lista nu este exhaustivă):

- documentația solicitată nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă în raport cu cerințele Ghidului sau nu se mai află în perioada de valabilitate;
- se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către AM POIM și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a celor două exemplare de contract semnate și ștampilate;

ATENȚIE!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

În cazul proiectelor respinse, AM POIM va comunica solicitantului motivele respingerii cererii de finanțare, existând posibilitatea ca solicitantul să retransmită propunerea de proiect revizuită.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Numai după ce se constată îndeplinirea tuturor condițiilor solicitate descrise mai sus poate fi demarată procedura de încheiere a Contractului de finanțare. Solicitantului îi vor fi transmise cele două/trei exemplare ale CF în vederea semnării de către acesta. Transmiterea către solicitant se va face cu asigurarea unui mijloc de probă a primirii contractului. Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții AM POIM și reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării ultimei părți semnate.

Solicitantul are obligația de a semna și ștampila, după caz, contractul pe fiecare pagină și pe fiecare exemplar și de a returna în termenul solicitat de AM POIM (5 zile de la data primirii documentului) cele două exemplare însoțite, eventual, de orice alt document solicitat prin contract. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a CF și returnare la AM POIM, AM POIM își rezervă dreptul de a respinge finanțarea CF.

Procedura de contractare poate diferi de cea descrisă în Ghidul Solicitantului, în corelare cu funcționalitățile MySMIS. Prin urmare, va fi comunicată ulterior beneficiarilor.

Beneficiarul trebuie să păstreze și să pună la dispoziția organismelor abilitate inventarul asupra activelor dobândite prin finanțarea din instrumente structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a POIM.

ANEXE

Anexa 1 Model de Cerere de finanțare

Anexa 1a. Conformitatea cu regulile de exceptare de la notificare a ajutorului de stat

Anexa 2. Fișa de control a Cererii de Finanțare și a Contractului

Anexa 3. Grila de verificare și evaluare a cererilor de finanțare

Anexa 4. Modele de declarații anexe la cererea de finanțare

(Declarația de eligibilitate a solicitantului, declarație de angajament a solicitantului, declarație privind conflictul de interese, declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor, declarație privind conformitatea cu ajutorul de stat)

Anexa 5. Model orientativ al contractului de finanțare

Anexa 6. Categoriile de cheltuieli indicative pentru proiectele finanțate în cadrul OS 8.1. și OS 8.2.

Anexa 7. Indicatorii de mediu